

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

A mexikói példa

Nem óhajtunk egynemely vidéki lapársunk derűs példájára intelmet küldeni Mexikó elnökének, sem nem áll módunkban óva inteni a tengerentúlról fékevesztett garázdálkodásáért, sőt az igazat megvallva semmi-féle érdek, vagy érdeklődés sem kapcsol ehhez a korcsverű indián-néger-spányol republikához, amely most oly klasszikus példáját nyújtja az u. n. szabadságjogok demokratikus értelmezésének.

Kerüljük a mélyen fekvő lelki forrásokból eredő emberi felháborodás tolmácsolását is, amely feltör minden keresztyén emberben, amidőn pillantása ráesik a mexikói vallás-üldözésekről beszámoló lapshabokra. Az Océán és kilométerek ezrei teszik hatástalanná az európai számmilliókban megrezdülő indulatot; messze van Mexikó, de annyira mégsem távol, hogy a tények ereje a szemünkbe ne vágna néhány Európában is a mi legszűkebb pátriánkban is fölöttébb tanulságos igazságot.

Mexico köztársaság. A lehető legdemokratikusabb, szabadelvűbb be rendezkedéssel élő állam. A Fábiano-k és a Rassaiak által százezor felpanaszolt emberi szabadságjogok tropikus bujassággal tenyésznek térs területén. Állam, amelyél liberálisabbat Hegyemegi Kiss Pál, de még Nagy Vince sem kívánhat, legrosszabb álmaiban sem.

Polgárai, ezek a népszabadság napján füstösödött derék kreolok minden korlátozástól menten gyakorolják legzentebb jogaikat. Mexico tehát valóságos eidorádója a demokrate-liberálisizmusnak.

Tagadhatatlan, kaprázatos is, amit ez a minta-köztársaság produkál. Hónapról-hónapra felüti a fejét egy kised forradalom, hol itt, hol ott; rablóbandák fosztogatják a békés vonatokat s a köztársasági elnöktábornokok (egy igazi demokrate politikus nem is adhatja a tábornoki rangon alul) szüntelen harcokban állanak egymással a főhatalomért s vér és rombolás jelöli a szakadatlan polgárháborúk útját. De lehet-e, szabad-e egy igazi demokraciának a gyülekezés, egyesülés és véleménynyilvánítás legszentebb ruperit jogait korlátozni? Ilyesmi csak a reakciós Magyarországon képzolhető...

Most folyik az irtóháború a katolikus egyház ellen. Ez némileg ellentétben áll a vallésszabadság odaátrol annyit hangoztatott jel-szavával. Ámde ez csak látszat. Hiszen — mint ők mondják — a vallás magánügy, természetesen csak odáig, míg valaki egy izraelita polgártársnak véletlenül a lábára hág, mert ettől a határtól kezdve a hazaárulók, forradalmárok, siberek és erkölcsmetelyezők elleni védekezésig minden mozdulat antiszemitizmus, középkori barbárság, fekete reakció.

Leköpní az oltári szentséget, beszennyezni a keresztyén templomokat, felkötni és lelővöldözni a katolikus és protestáns lelkészeket, ez viszont a liberális államrend sajtószerű, jogos és a haladást biztosító kötelessége, mint ezt mi is oly kiadósan tapasztaltuk hat évnek előtte, az ő szentséges forradalmak idején.

Hiszük, hogy a liberális eszmék mexikói diadalát örömmel ülik meg a magyarországi lappangva működő páholyokban is. Im idevezet a „népköztársasági” demokracia.

De van még egy másik oka is a mexikói állapotoknak, nemcsak a szabadságjogok orgiája. És ez is megszívlelendő fajvédelmi tanulság.

Mert félretéve minden keserves gyonyolódást: a nyakló nélküli liberálisizmus csak a módot és teret adja meg Mexikó szabad polgárcinak barbár zúzavaraikhoz. A másik ok, ami miatt ebben a hajdan oly boldog és gazdag államban soha nyugalom és rend nem lehet az, hogy a népesség egymással megbékélni képtelen néger, indián és európai vérkeveredés. Az Unió óriási fejlődése, hatalma, ereje, egészsége az angol-szászok büszke faji öntudatában gyökeredzik. A brit gyarmatbirtokoké ugyancsak. És a hatalmas árja életűsötön kitesít a maga kebeléből minden színessel kevert korcs fajzatot.

Mexikóban pedig egy a ritmusa az

alsóbbrendű fajtáktól szennyezett vérenek az örökös belső zavarokkal, a kulturátlanság barbár tulkapásaival. És míg az Egyesült Államok kegyetlen fajvédő törvényeivel védik nyugati partjaikat a fehér-civilizációra éhező sárga fajtól, a forrongó Mexikó már a japáni világaspírációk keletre tolt katonái és gazdasági támaszpontja.

A jelen és a jövő tengerentúli véres, katasztrófális eseményei lebegjenek intő példaképpen idehaza is azoknak a szemé előtt, akik a mexikói módra felekezelt elfogulat-lanság címén próbálnak személt huynyi a mifelénk is elhatalmasodó negroid demokrate faji törekvések felett.

A csonkatiszai evangélikus egyházkerület közgyűlése Debrecenben

Geduly Henrik ev. püspök és Zelenka Lajos kerületi felügyelő a közgyűlésen — Az evangélikus egyház a területi integritás elvét, mint az egyház megmenthetőségének egyik legerősebb jogi alapját minden körülmények között fenntartja.

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni és tiszántúli protestáns testület általános nagy érdeklődéssel kísérve szerdán délelőtt nyílt meg Debrecenben a csonkatiszai evangélikus egyházkerület rendes évi közgyűlése. Az a körülmény, hogy az egyházkerületi vezetőség éppen Debrecenben, a magyar reformátusok nagy metropolisát választotta közgyűlésének színhelyét, a tiszavidéki evangélikusok imponáns seregszemléjét az egyetemes protestantizmus ünnepnapjává avatta. A közgyűlésre Geduly Henrik püspök és Zelenka Lajos kerületi felügyelő sok vidéki lelkész és világi előkelőség társaságában még kedden délelőtt Debrecenbe érkeztek, délután

pedig a Miklós-utcai templomban gyűltek össze, ahol Krieger Mihály lelkész mondott lélekbelemarkoló imádságot.

Ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál

A közgyűlést szerdán reggel 8 óra előtt szép ünnepség vezette be a gályarabok emlékoszlopa előtt. Az evangélikus közönség igen sok részvételével négyes sorokban állott fel az emlékkert útjain. Geduly Henrik püspöki tálárban és Zelenka Lajos fekete díszmagyarban nyitották meg az ünnepélyt, melynek keretében a püspök magas-szárnyalásu beszéde után megkoszorúzták az emlékművet.

kénytelen védtelentül hagyni az idegen nyomás alatt roskadozó, a magyarság integráns részét képező híveinek kultuszérdekeit. Sőt legközelebb az erdélyi ref. püspöki avatás egyházi ünnepélyén hivatalosan történt képviseltesét illetőleg szóváltéve, itykép gyengíti a vesztély pillanatától kezdve példás egyértelműséggel jelentkezelt összetartást.

A magyar evangélikusok elsősorban magyarok

— Mi magyar evangélikusok — mondotta Zelenka —, osztjuk és valósi/juk az egyházunk nagy fídnak, Kossuth Lajosnak kijelentését: Először születünk magyarnak s csak azután kereszteltetünk evangélikusoknak.

Majd kijelentette, hogy az evangélikus egyház a trianoni kényszerhelyzet okozta változásokkal szemben a területi integritásnak elvét, mint az egyház megmenthetőségének egyik legerősebb jogi alapját minden körülmények között fenntartja.

Mindent az összes keresztyén felekezetek összefogásával látja elérhetőnek.

Szükség van a jogakadémiaikra

A kerületi egyházfelügyelő ezután így folytatta beszédét:

— A kultuszminiszter, amint az a pénzügyi bizottság előtt tett kijelentéséből kitétnik, a magyar közoktatásügyet gyökeresen átreformáló tervében a jogszta/produktó megszüntetése érdekében természetesen az érdekelt egyházak főhatóságai és kormányzótestületei útján a Csonkamagyarországon es idő szerint még Egerben fennálló érseki, a Kecskeméti református és a Miskolcra menekült luteránus ési eperjesi jogakadémiát megakarja szüntetni. Az evangélikus egyháznak

Az egyházkerületi közgyűlés

Az egyházkerületi közgyűlés nyolc óra után kezdődött meg a Miklós-utcai templomban. Az „Erdős várunk nekünk az Uristen” kezdetű ének elhangzása után Paulik János nyíregyházi lelkész mondott mély gondolatu bevezető imát, majd Zelenka Lajos kerületi felügyelő tartotta meg gyönyörű megnyitó beszédét.

A protestáns külföld bizalma a magyar államkormányzat iránt

— Sorsdöntő idöket élünk — mondotta —, és az ősi magyar átok, a visszavonás lassanként átadja helyét a megértésnek.

— Belső erőknek a társadalmi és politikai életben a konszolidáció alakjában jelentkező kifejezése már itt-ott barátokat is szerzett elárvult nemzetünknek és így nem állunk már elszigetelve a világ népei között. Főként a protestáns külföld érdeklődése, majd itt-ott megmozdulása bizonyítja, hogy jelen állam-

kormányunk általános politikája helyes úton halad.

A magyar nemzet jövője

De külföldi támogatóink ilyenén magatartása, a cseh-oláh imperialisztikus törekvéseket támogató Franciaország hatalmának s ezzel a kis antantot támogató készségének rohamos gyengülése egyttal biztatójel a jövőre, hogy Nagymagyarország történelmi szent határainak visszaállítására s a nemzet szebb jövője nem fantom, nem illuzió, hanem elmaradhatatlanul bekövetkező valóság.

A megszállás alatt sanyalódó magyarság sorsa

— Mig a protestáns külföldön végeztet propaganda meghozta a termő gyümölcsökkel biztató virágait, addig a keresztyén világ leghatalmasabb földi szervezete s ennek exponense, amint azt a cseh-szlovák, s főként oláh imperium alá került magyar területen tapasztalhattuk, egyetemes világpolitikája szellemében

semmi oka és alapja nincs a még csak a közelmúltban a jogakadémia fenntartása kérdésében a területi integritás alapján egyértelműleg hozott döntésnek megváltoztatására. Ragaszkodik az egyház a jogakadémia fenntartásához a törvény alapján is s azok semmi körülmények között meg nem szüntethetők.

Az Est támadásai Geduly püspök ellen

Zelenka felügyelő ezután a püspök elleni támadásokat tette szóvá.

— A Budapesten megjelent Az Est című bulvárlap, amely az evangélikus egyház, de általában a bevett egyházak ügyeivel és érdekeivel csak annyiban szokott foglalkozni, amennyiben azok „szendáció” számba menve, a lap olvasó közönségét e révén érdeklik, — egyik legutóbbi számában az egyházkerületi közgyűlés által kezdeményezett s meghozott „egyházvédelmi szabályzat” kapcsolatban azt reakciósan és a protestáns szellemmel ellentétesen kiemelve, úgy állítja be a szabályzatot, mint amelyet Geduly Henrik püspökkel szembe helyezkedve hozott a közgyűlés azon alkalomból, hogy a püspök idősebb leánya pár évvel ezelőtti római katolikus vallású nővel kötött házasságot.

Geduly püspök a hírlapi közleményével szemben a bírósági megtorlás érdekében a szükséges lépéseket megtette s mivel így az ügy a független magyar bíróság előtt fekszik, az ügy érdemével nem foglalkozom.

A közgyűlés tagjai ünneplik Gedulyt

Beszéde további során Zelenka megemlékezik arról, hogy Geduly Henrik most töltötte be születésének hatvanadik és áldásos püspöki működésének 15. évfordulóját.

A kettős évforduló alkalmával tisztelettel, szeretettel és bizalommal állja őt körül a közgyűlés és életére, működésére Isten áldását és kegyelmét kéri.

A közgyűlés ismételtén hosszas és meleg ovációban részesítette a püspököt, aki válaszában meghatott hangon mond köszönetet az üdvözlésért. Külön elismeréssel emlékezik meg dr. Zelenka Lajos egyházkerületi felügyelő tartalmáról, mindenre kiterjedő elnöki megnyitójáról és javaslatára azt szívesen, teljes terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatják.

Farkas Győző beszéde

Ezután Farkas Győző, a debreceni evangélikus egyház kiváló lelkipásztora a vendéglátó debreceni egyház nevében köszöntötte a püspököt, a felügyelőt és a közgyűlés megjelent tagjait. Mély tisztelettel és őrvendező szeretettel köszöntjük Debrecenben, — mondotta — a csonka kerület bölcs vezéréit és munkásait. Valahányszor itt ülészik az egyházkerület, az a hitélet megújítását, az egyház szeretetében való elmélyülést jelenti.

Geduly Henrik válaszában kijelentette, hogy Debrecenbe mindig örömmel jönnek, mert itt folyton fokozódik az egyházi élet s annak vezetése kitűnő kezekbe van bízva.

A közgyűlés Farkas Győző nevének említésekor hatalmas éljenzésbe tör ki, melynek elcsitultával Geduly Henrik püspök tartotta meg lélekemelő beszámoló beszédét.

A püspök beszéde

— A lefolyt esztendőben — mondotta többek között — az egyház, épüget, mint a magyar társadalom rendkívül nehéz viszonyok között élt, ennek ellenére az egyházkerület és egyes gyülekezetek minden tekintetben megfeleltek magasabb hivatásuknak és rendeltetésüknek. Fajdalmasan emlékszik meg az eperjesi év. kollégium megszűnéséről, melyben százados dícsőségek

Bethlen miniszterelnök a gazdasági helyzetről és külpolitikai terveiről

Hive a gazdasági diktatúrának - A magángazdaság fellendülését az általános helyzet javulásától várja

Budapest, július 28. Az egyik fővárosi lap munkatársa Inken meglatogatta Bethlen István gróf miniszterelnököt, aki az egeri magyar kérdésekről, a külpolitikáról és a gazdasági fellendüléséről, valamint a francia pénzügyi helyzetről beszélgetve a következőket mondta:

Véleményem szerint

csak a diktatórikus módszerekkel lehet szanálni egy ország pénzügyeit.

A magyar szandás, hála Istennek, sikerült. Ennek köszönhető, hogy helyzetünk az európai és amerikai pénzpiacra annyira megerősödött, hogy külföldi kölcsöneink elhelyezése egyáltalában nem utózik nehézségekbe.

A magángazdaságok szandásáról a következőképp nyilatkozott:

Foglalkozunk ezzel a súlyos kérdéssel, mert átérzem a tönkrement magángazdaságok helyzetének súlyosságát, én azonban természetesen nagy vonásokban a főbb irányelvek megállapításával foglalkozhatom, a részletek kidolgozása a gazdasági miniszter urak dolga. A kormány helyzete ebben a tekintetben igazán nagyon nehéz. A magángazdaságnak ma elsősorban azzal lehetünk segítségére, ha

lokocatosan könnyítjük a szandás terheit.

Az odómérséklések szolgálják elsősorban ezt a célt. A mérsékléseket már megindította a pénzügyminiszter. A beruhásások mértékének szétosztása legutóbb történt meg s azok felette éreztetni fogják kedvező ha-

után elnémult a magyar szó!

A püspök beszédét, melynek befejező része a jogakadémiai kérdéssel és az egyház nagy hivatásának emlékével foglalkozott, a jelen voltak szünni nem akaró ovációban részesítették.

A közgyűlés ezután több indítványt és a folyó ügyeket tárgyalta le, majd a közönség Geduly Henrik mély, vallásos imlettől áthatott záróimája után szétoszlott.

tásukat. Megindul a pénz szétáramlása a gazdasági élet minden ágában. A magyar kormány a legteljesebb mértékben törakszik a kereskedelmi szerződéseket megkötésére. Komolyan számba kell venni a keleti és főleg az orosz piacot. A magyar kormány most már nem zárkózik el annak megfontolásától, hogy

Oroszországgal kereskedelmi megállapodást létesítsen.

Est a magyar parlament meglehetősen hidegséggel fogadta. Izen helyes feltevések alapján belsevita propagandát tartottak, azonban miután a nagy nyugati államok, elsősorban Anglia arra a megfontolásra jutottak, hogy az orosz birodalmat a világereskedelemből kikapcsolni tovább nem lehet, nekünk is revízió alá kell venni az Oroszországgal szemben követendő magatartásunkat.

A cseh magyar kereskedelmi szerződésről az a véleményem, hogy a cseh kormány rövidesen állítja a szerződés megkötésének szükségességét.

amely mindkét államnak egyaránt érdeke. Utána nyomban megkezdődnek a Jugoszláviával a tarifális szerződésre irányuló tárgyalások, amelyek a gazdasági helyzet általános javulását fogják eredményezni.

Nagyon súlyosnak tartom a közép-észtdly sorsát. Nagyon szeretnék segíteni, de érzem, hogy csak a gazdasági helyzet fokozatos, általános javulása és egy bizonyos fejlődési fellendülési folyamat lehet indulási pont a súlyos kérdések megoldásával és én bízom ennek a fejlődésnek a megindulásában.

Oláh csendőrszökevény, aki rettegésben tartotta egy egész megye lakosságát

Stoja Dimitru rémtettei és fosztogatásai

Nagyszébenből jelent tudósítónk: A nagyszébeni oláh rendőrség letartotta Stoja Dimitru csendőrszökevényt, kinek 24 éves kora dacára már változatos sőtét multja van és aki december óta

rettegésben tartotta Nagyszében egész környékét.

Stoja Dimitru a második oláh csendőrszökevény, ahol állandó szolgálatait teljesített, több ízben megszökött, de az ezred hadbírójának közlése után mindannyiszor visszakísérték szolgálati helyére. Legutóbbára a múlt év december havában szökött meg és Nagyszék község határában telepedett le, hol azóta rendszeresen űzi bűncselekményeit.

Betört éjnek idején a házakba, lopott, rabolt, inzultálta a fiatalabb nőket. Behatolt a szfinákba — juhkarámok — és ellopta a szendicét,

a kés turót, a pásatorok subáját, élelmiszereit, lehuata és elrabolta a nőktől a glubát, egy ruhadarabot, melyet eső alkalmával szoktak a fejükre huzni. Egy tizenkétéves gyermekláncon erőlköztelen merényletet követett el és a

lánycokat, fiatal asszonyokat megátadta az utcán,

ugy, hogy azok nem mernek nappal a vásárról falujokba hazatérni.

Egy öreg földművesnek bement fényes nappal a házába és töltött fegyverrel tartva a fejének, pénzt követelte. Az aggyastyon rémületében előadta egész vagyonát 2600 lejt, amivel aztán a rabló tovább állott. A házak padlásairól ellopta az oldalasokat és orgazdának olcsó pénzen tovább adta. A lakosság egy félétven át rettegés között élt mert úgy látszott, hogy

Stoja előtt nincs lehetetlenség.

A csendőrség állandóan úlvázban tartotta, de furfangos leleményességével és valószínű cinkosai segítségével eddig nem tudták ártalmatlanná tenni. A nagyszébeni rendőrség a veszedelmes csendőrszökevényt átadta a nagyszéki csendőrmesternek, ki most faluról falura helyszínről helyszíre vezeti, hogy bűncselekményeinek követése helyén a sértettekkel szembeállítsa és ilyen úton a viselt dolgait napfényre hozza.

Magyarország törvényes államformája a királyság

Budapest, július 28. Büntetőjogi és közjogi szempontból nagyjelentőségű ítéletet hozott a királyi kuria. A bűnpör vádlottja Barna János debreceni földműves volt, aki még 1923. november 15-én Debrecenben egy szocialista gyűlésen Peyer Károly beszéde alatt torkaszakadtából kezdte kiabálni: „Éljen a köztársaság!” A népgyűlésen jelenlevő rendőrtisztviselő csendre intette a vádlottat, de ez tovább kiabált, úgy hogy a rendőrhatalóság Barna Jánost bekísérte. Az ittas vádlott erre még jobban ordított és bekísérése közben így kiabált:

— Engem akartok bekísérni, én köztársasági párti vagyok,

le a királysággal, éljen a köztársaság, le a zsidókkal!

Az ügyesség bünvádi eljárást indított Barna János ellen a királyság intézménye ellen elkövetett lázítás címén, de úgy a törvényszék, mint a tábla felmentette. A bejelentett semmisségi panasz folytán az ügy a kuria elé került, ahol az alsóbíróságok felmentő ítéletét megsemmisítették, a vádlottat

bűnösnek mondták ki a királyság elleni izgatás vétségében.

s ezért ötnapi államfogházra, kétszáz ezer korona pénzbüntetésre ítélték és politikai jogainak gyakorlását egy esztendőre felfüggesztették. A kuria ítéletének indoklása a következőképpen hangzik:

A fennálló törvények Magyarország ezeréves államformáját nem változtatták meg és a magyar nemzet a királyság ősi államformáját változatlanul fenntartotta. Az a körülmény, hogy a magyar nemzet királyválasztó jogával még máig sem élt, mitsem változtat azon a tényen, hogy

Magyarország törvényes államformája a királyság.

Ezek szerint tehát nem férhet szó ahhoz, hogy a királyság intézményének védelmére alkotott 1913. évi XXXIV. tc. az időközben lezajlott történelmi események dacára is érvényes törvény.

A köztársaság éljenzése mellett használt „le a királysággal” felkiáltás célja nyilvánvalóan a királyság intézményének lekisebbitése, lejáratni akarása s így az ilyen kijelentés a királyság intézményét lételemében támadja meg. Ezért a vádlottat izgatás vétségében bűnösnek kellett kimondani.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadói hivatalában

Piac-utca 59. sz.

A franciák megsemmisítő veresége Damaszkusz alatt

Maga Atras szultán vezeti a druz szabadságharcot

London, július 28. A franciák Szíriában döntő vereséget szenvedtek. A ghoudai oásissal a franciák minden ellentámadása sikertelennek bizonyult és a druzok a Tora hidját felrobbantották és így teljesen elzárták a visszavonulási útját.

A francia csapatoknak csak jelentéktelen része érte el Damaszkuszt és a fegyelem az egyes csapatoknál teljesen felbecmlott. A visszaözlő franciákkal együtt a Druhába öltözött druzoknak is sikerült Damaszkuszba behatolniuk.

A francia hadvezetőség úgy látszik, teljesen fejét vesztette és a harc a lehető legrendszertelen

nebből folyt. Viane ezredes hadosztálya 16 teljes órán keresztül állotta a harcot a druzokkal szemben, anélkül, hogy a közvetlen közelben táborozó többi hadosztálytól segítséget kapott volna. Az ezredes

hadosztályát teljesen megsemmisítették és öt magát is felkoncolták.

A druzok sikerei egész Szíriában ismét felébresztették a harci kedvet és Szíria minden részében újból fegyverkeznek a törzsek. Adel Arszlan emír 2500 fegyveres druz hadocssal a palesztinai határról utban van Damaszkusz felé. Atras szultán a Dzsabel Druzról személyesen irányítja a hadműveleteket.

Borzalmas ciklon a nyugatindiai szigeteken

Elpusztult Haiti fővárosa

Newyork, július 28. A nyugatindiai szigeteken és az Egyesült Államok délnyugati partvidékén napok óta hatalmas orkán pusztult. Haiti sziget fővárosa,

San Domingo teljesen elpusztult.

A cukornád-ültetvények az egész szigeten tönkrementek. A lakosság ezrei hejlekitalanná váltak. Portoricóban a ciklon 11 embert megölt. A cubai

kávültetvények 70 százaléka teljesen elpusztult. A folyók kiléptek medrükből és óriási területek viz alatt állnak. A táviró- és telefonösszeköttetés mindenütt szünetel. Az anyagi kárt a nyugatindiai szigeteken öt millió dollárra becsülik. Floridában a szél órákig sebessége 100 kilométer volt. Palmbeach fürdőt, a milliomosok kedvenc nyaralóhelyét a vihar ugyiszólván teljesen elpusztította.

A Helyi Vasut r.-t. százholdas területen hatalmas kocsitárolót épített

A város és a HÉV felújított egy békében kötött szerződést — A szegényházon túl fogják elhelyezni a kisállomást

(A Hajdúföld tudósítójától.) Még a háboru előtt történt, hogy Debrecen város szerződést kötött a Magyar Vasut Forgalmi Rt.-vel, amelynek érdekeltségei közé tartozik többek között a debreceni Helyi Vasut Rt. is. A szerződés szerint a város száz katasztrális holdnyi területet enged át a HÉV-nek a Szoboszlói és Kishegyési utak között, túl a szegényházon, abból a célból, hogy ezen a területen a HÉV egy hatalmas kocsitárolót építtessen.

A szerződés értelmében a kocsitárolót tíz éven belül fel kellett építeni és tizembe helyezni. Közben azonban kitört a háboru és a tároló felépítése elmaradt. A HÉV a háboru alatti súlyos gazdasági viszonyokra hivatkozott, amikor a város meg sürgette a kocsitároló építését. A városnak ugyanis a tároló építése nagy érdekeltség volt, mert ebben az esetben a kisállomást is erre a százholdas területre teleptették volna ki.

A város és a Helyi Vasut Rt. között a tárgyalások ebben az évben ismét kezdetüket vették a tárolóra vonatkozólag. A HÉV ekkor azt kérte, hogy a város a kocsitároló felépítésének határidejét hosszabbítsa meg még tíz esztendőre, vagyis 1937-ig. Ebbe azonban a város nem ment bele, de a megállapodás hosszas tárgyalások után végre mégis létrejött és pedig úgy, hogy a város 1932-ig hosszabbítja meg a határidőt.

A HÉV nemsokkal ezután egy újabb kéréssel lépett a város elé s ez — már úgy látszott — kompli-

kálni fogja a kialakult helyzetet. A HÉV ugyanis azt kérte, hogy a város a Salatrom-laktanya mellett, a Bocskay öntöde szomszédságában engedjen át egy háromholdas területet, ahol egy átfutó kocsijavitóműhelyet fog felépíteni. A közgyűlés annak idején

elvből teljesítette a HÉV kérését,

de megbizta a városi tanácsot, vizsgálja meg, vajjon a debreceni ipar fejlődése szempontjából milyen haszással lenne ennek a kérelemnek a teljesítése.

A vizsgálat során aztán felmerült az a gondolat, hogy a háromholdas tároló felállítása esetén nem válik-e feleslegessé a százholdas területre tervezett tároló építése, mert ha igen, abban az esetben a város szívesen ragaszkodna az előbbi szerződés végrehajtásához.

A HÉV azonban kijelentette, hogy még abban az esetben is, ha megkapja az újonnan kért háromholdas területet, föltétlenül

fel fogja építtetni a százholdas kocsitárolót,

mert a kis tárolóban csak az átfutó kocsikat javítanák ki. Ilyen körülmények között tehát semmiféle komplikáció nem állott elő s a városi tanács mai ülésében fogja tárgyalás alá venni a HÉV újabb kérését s ezzel kapcsolatosan a százholdas kocsitároló felállításának ügyét is.

Mutassa meg rossz fogat, műfogát Váry János fogműtermében Darabos-utca 18. szám alatt. Kollegium mögött.

Drákól törvényjavaslat a frank-spekulánsok ellen

Franciaország megfélemezi a valutásibereket

Páris, jul. 28. A francia kamara pénzügyi bizottsága a legnagyobb gyorsasággal, ha kell éjjel is tárgyalja a javaslatokat.

Connevoit képviselő, mint a Wolff iroda jelenti, határozati javaslatot terjesztett be a Kamarában, amely szerint minden olyan francia állampolgárt, aki a frankellenes spekulációban részt vesz, vagy a meg-

adóztatás alól való menekülés céljából tőkét rejt el külföldön, vagy pedig a fizetésekre fel nem használt devizákat belföldre hozza,

1-5 évig lerjedhető fogházzal és az elítélt összegnek elkoztatásával büntessenek.

A törvény életbeléptetésétől számított 2 hónapra belül ezeket az eljárásokat becsünetnék.

Kármán Oszkárt a rendőrség hólabdaszédelgésért, csalás gyanúja miatt őrizetbe vette

Kármán Oszkár, Széles Károly és Rosenfeld Endre: a hólabdások triumvirátusa - Panaszok óriási tömege a hólabdaszédelgők ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban beszámoltunk arról a feljelentésről, amelyet Magyar Imre budapesti lakos tett a debreceni rendőrségen a megszűnt Közvetítő Bank ellen. Magyar ugyanis feljelentette a bankot, hogy a már kivészőfélben levő hólabdarendszerrel

ismét é'arasztotta Budapestet, ezáltal azonban a szelvényeknek block nevet adtak, nem pedig a labdaszelvény nevet, miután azt már mindenki ismeri és nem merték volna vásárolni.

Az újrendszerű nyomtatványokat a Magyar Bélyegzőgyár r.-t.-nál nyomatták, amelynek tulajdonosai Herskóvits és Deutsch. A megindított szélészkörű nyomozás során a rendőrség a cégtulajdonosok bemondása alapján csakhamar megállapította, hogy a blockokat a hólabdaszédelgéseiről közismert

Széles Károly rendelto.

Széles azonban tagadásban volt és Kármán Oszkára, a hólabdaszédelgések miatt már több ízben elítélt hólabdásra fogta az egész manipulációt.

A megindított nyomozás kedden szenzációs fordulatot vett, amennyiben Kármán ellen csalás miatt is érkezett be időközben feljelentés, aminek alapján

Kármán Oszkárt a rendőrség őrizetbevette.

A nyomozás vezetésével Kovács Gusztáv detektívcsoporthoz volt megbízva, aki autón bejárta Kiskálló, Nyiracsád, Nyiradony, Zákány és Ártánd községeket és az összegyűjtött adatok alapján elég gyanúk mutatkoztak ahhoz, hogy Kármán a rendőrség őrizetbe vegye. Egy triumvirátus működött a vidéken, amelynek tagjai voltak Kármán Oszkár, Széles Károly és Rosenfeld Endre bankbizományos. Ez utóbbit különböző csalások miatt a debreceni törvényszék még a tavasz folyamán a vádlottak padjára állította és 12 hónapi börtönrre ítélte, míg a tábla felebbviteli főtárgyaláson felemelte a büntetését

2 esztendőre fogházra.

A hiszékeny falusi emberek becsapására Széles és Kármán összeállítottak a már ismert hólabda módszerrel való üzletkötésekre és Széles neve alatt egy férfiruha eladási üzletet alapítottak, a finanszírozást Kármán vállalta magára. A Széles neve alatt megindult üzletre aztán Széles és Rosenfeld kötötték az üzleteket, ők ügyndkösködtek nemcsak Hajdúvármegye területén, hanem behálózták csonka Bihart is.

A környékszerrel rászédett falusiak az eladott árukról váltókat adtak, amiket viszont Kármán arra használt fel, hogy vele fizette ki a Lévi Benjamin debreceni férfiruha kereskedőtől vásárolt árukat. Azonban úgy látszik az üzlet eleinte nem ment valami simán, mert a nyiracsádi megrendelők, miután a megígért időre nem kapták meg a ruhákat, a rendelés törlését kérték, Kármán azonban a stornirozás dacára Lévi-nek a nyiracsádi üzletfelei váltóival fizetett és megpróbálta a ruhák leszállítását. A nyiracsádiak természetesen a leküldött árut nem fogadták el

és vissza küldték azt Kármánnak. A váltók időközben lejártak és Lévi, hogy megkapja a pénzt, peresítette a váltókat. A visszaérkezett ruhákat Széles vette magához és elvitte az egyik ismert debreceni ruhanagykereskedőhöz, akitől kölcsönt akart a ruhákra felvenni. Itt is baj történt azonban, mert az egyik debreceni lapvállalat neszét vette, hogy Széleséknek van lefoglalni valójuk és hogy mentse ami menthető, végrehajtás utján lefoglaltatta a cégnél elhelyezett drukat. Ugyanis a Közvetítő Bank a nyomtatványokat annak idején hitelbe készítette az említett lapvállalatnál.

Kármán Oszkárt még az év folyamán átbeszérték Vecsésre, ahova a monori járásbíró is ki fog szállani még a mai nap folyamán, hogy a vecsésiek által ugyancsak hólabdaszédelgések miatt tett feljelentések alapján felelősségre vonják. Oly nagyszámu feljelentés érkezett Kármán ellen, hogy

a panaszosok tömege miatt magának a járásbírósnak kell a helyszínre kiszállani

a tárgyalás megtartása végett. Azután Kármán visszakerült a debreceni rendőrség fogdájába, ahonnan rövidesen átkerült az ügyészségi fogdába, ahol dr Preinészberger Jenő vizsgálóbíró veszi kezébe az ügyet és kiballgatja a csalás vétségének gyanúja miatt őrizetbe vett Kármánt.

A mexikói kulturharc már emberéletet követelt

Newyorkból jelentik: A mexikói kulturharcnak már van halottja. Naochistan város katolikus lakossága meglicselte a polgármestert, mert állítólag letartóztatta a plebánost. Más hírek szerint a polgármester rálőtt a papa és ezért verték agyon. A vallásellenes törvény miatt országszerte óriási az izgatottság.

ACIONISTA VALLOMASOK A ZSIDÓKRÓL

A cionizmus megteremtője kifogásolja, hogy a zsidóság összevásárolja a magyar birtokokat — „A dzsentri egyszer csak a nép élére áll, mert a makkhetes zsidó térhódításait nem tűrheti tovább”

Szemelvények Herzl Tivadar naplójából

Herzl Tivadarnak, a politikai cionizmus megteremtőjének a naplói annyira más, nekünk idegen módon ismertetik a világhelyzetet, hogy a történetíró, aki az 1914. évi világtatasztrófa előzményeit kutatja, nem hagyhatja majd figyelmen kívül ennek a zsidó összekülvőnek a napi feljegyzéseit. A három kötetes műből, a cionista világszemlélet történetéből néhány jellemző részletet közlünk.

1895 június 3-án azt írja Herzl Hirsch bárónak, a hírhedt sibernek és börtönszolgálatnok Párisba.

— Mi tíz milliárd a zsidóknak? Hisz gazdagabbak, mint az 1871. évi franciák?

— És gúnyosan kérdezi Ön: egy zászló, hát az mi? Egy rudon egy darab rongy?

— Nem uram, a zászló több ennél. Zászlóval odavihetjük az embereket, ahova akarjuk, még a Szentföldre is. A zászlóért élnek és halnak, sőt ez egyetlen, amiért tömegesen kéznek meghalni, ha erre nevelik őket.

A „zsidóállamban” a börze működésének szabályozásáról ezeket a figyelemreméltó sorokat írja:

— Az állam börzemonopolja most zseniális megoldásnak tűnik föl előttem. Az ügynökösködéshez nem kellene tanulmányok: ez *unskill ed labour!*

A felesküdt ügynököket teljesen a kezemben tartom, felhasználom az állam céljaira, poli ikám szükséglete szerint dirigálom őket

és a visszaéléseket megakadályozhatom. Nem tűröm a börzeirodákat. Egészséges pénzpiacot akarok.

Az antiszemitizmusról ezeket mondja Herzl Tivadar:

— A zsidókérdést rendkívül komolyan tartom. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a zsidóheccet csak elmuldó dívat. Mélyreható okok alapján

az antiszemitizmus mind ádázabb és ádázabb lesz, egészen a kiüríthetetlen forradalomig.

Egyszer szíve mélyéből keserűen panaszkodik a cionista vezér:

— Az utálat mocsrárán keresztül kellene mennem és ezt az áldozatot nem vagyok hajlandó a zsidóknak meghozni. A zsidók nem képesek megérteni, hogy vannak olyan emberek, akik nem tesznek meg valamit pénzért és akik nem alázatos jobbágyai a pénznek, anélkül, hogy forradalmárok volnának.

Nordauval folytatott beszélgetéséről ezeket jegyezte fel Herzl:

— Mindenben megegyeztünk úgy, hogy már azt hittem, a hasonló gondolatok ugyanarra a tervre vezetnek. De Nordau másképp következtetett: „A zsidókat az antiszemitizmus mindenütt arra fogja kényszeríteni, hogy a haza fogalmát szétrombolják.” Magamban azt gondoltam, vagy arra, hogy külön hazát teremtsenek maguknak.

Ma már tudjuk, hogy Nordau élesebben látott, mint a „szellemi conditior”, ahogy Herzl magát nevezte.

A magyar viszonyokról az van a naplóban:

— Magyarországon a legnagyobb hibát követik el a zsidók azáltal, hogy a földbirtokot összevásárolják.

A földjeiről kiszorított dzsentri egyszer csak a nép élére áll és a zsidókra támad. A liberális kormányt mesterségesen tartják zsidópénzen.

Magyarázom nekik (két pesti dokornak), hogy milyen borzasztó hibát követtek el Magyarországon a zsidók a földbirtok megszerzésével. Az ingatlan vagyonnak már több mint a fele az övék. A makkhetes zsidónak ilyen hódítását nem tűrheti a nép hosszú ideig.

1896-ban Konstantinápolyban járt Herzl, hogy megnyerje a szultánt cionista terveinek. Herzl egy magas rangú török tisztviselővel is tárgyalt, Davout Effendivel. Erről ezeket írja 1986 június 21-én:

— ... Aztán Davout effendinél voltam. Büszke vagyok rá, hogy zsidó. A szultánnak nincs hibebb hivatalosa. Szíve mélyén velünk van, de ezt nem szabad kimutatnia. Megígérte, hogy ma *Tewfiknél*, a külügyminiszternél találkozunk. De úgy kell viselkednünk, mintha nem isme nők egymást.

Egy zsidó festő, K. lefestette a cárnét, amikor még hesseni hercegnő volt. K. nem volt valami fényes tehetség, amint Herzl megállapítja, de azért hozzátesszi:

— Azért K-t mégis fel fogom használni. Az akkori hercegnő mosolygott, mikor K. megemlítette, hogy azt beszélik róla, hogy a cár felesége lesz és tréfásan mondta: Ha a fenség cárné lesz, tegyen meg engem udvari festőjévé! A hercegnő nevetve megígérte. Most megütöm K.-ért a nagydobot és nem nyugszom addig, míg tényleg nem lesz belőle udvari festő és ha már az lesz, a zsidó ügyet kell szolgálnia az orosz udvarnál.

Herzl egy lapot akart politikája érdekében kiadni. Erről ezt jegyzi meg:

— Éjjel eszembe jutott a lap címe: *A világ a Mógó Dóviddal*, amelybe egy földgömb rajzolandó Palesztinával, mint központtal. Ez a jelvény világosság, érthetőség tekintetében nem szorul semmi magyarázatra.

A francia zsidókról azt mondja Herzl: — A francia zsidók abszolút nem kaphatók a mi céljainkra. Már többé nem igazi zsidók. De természetesen franciák se. Valószínűleg ők lesznek az európai anarchia vezetői.

Hohenlohe német birodalmi kancellárral folytatott beszélgetéséről megjegyzi Herzl:

— Hohenlohe bágyadt, öreg kék szemével nem valami jóakarattal nézett rám. A magasrangú körökben tőle hallottam az első antiszemita szót: *t* Azt hiszi, hogy a zsidók cserben fogják hagyni a börzéjüket, hogy Onnel menjenek? Azok a zsidók, akiknek olyan jó dolguk van itt Berlinben?

1897 október 15-én Konstantinápolyban egy ebédnél ezt jegyzi fel:

— Az ebédnél találkoztam Livnel Bej Bandy-val, aki ad hoc a *Neue Freie Presse* levelezője, cseh-zsidó le-

vantin a katolikus vallásu ember török szolgálatban.

Ilyen titkos zsidók vannak minden álmában, mindenféle kor mány alatt.

A háboru kitörése alkalmával azt írja Herzl:

— A transzváli háboru talán a Pandora szelencéje lesz Anglia zsidóinak. Ha rosszul megy a sora az angol csapatoknak, areperkusszió a zsidókat találhatja. A bányaspekulációkat fogják okolni Anglia szerencsétlenségeért.

Ez azt mutatja, hogy Herzl teljesen tisztában volt afelől, hogy

a zsidó pénzügy csinálta a háborut a délafrikai gyémántmezőkért.

Hogy a szociálista képviselők pénzért megvásárolhatók, erre nézve is szolgáltatt döntő bizonyítékot Herzl:

— Éjjel és reggel közt szembeötlött, hogy kinek kell a francia kamrában az interpellációt elmondani: Rouquet-nak (szociálista képviselő), akitől Leven 1895-ben azt mondta, hogy pénzt kapott a zsidó beszédjéért.

Néhány nappal később: — Nordautól levél, negatív eredménnyel Bernard képviselőnél, akinek a palesztinai bevándorlások nehézségeiről kellett volna interpellálni, Bernard összeakarja hozni Nordaut Delcassé külügyminiszterrel, de ezt Nordau, mint céltalant visszautasította. Irk Nordau-nak, hogy forduljon Romanethez és tartsa Delcassét rezervában.

És ezt nevezték „francia nemzet politikának.”

Herzlnak a szultánnal való beszélgetéséről ezeket mondja a napló:

— Most az én kezembe került a társalgás vezetése. Mondottam a szultánnak, hogy ezt az operációt (a török államadósságok mérséklése) *Európa minden börzén keresztül fogom vitetni a barátaimmal*, ha megkapom Öfelségének a támogatását. Ennek a támogatásnak abban kell állnia, hogy kedvező alkalommal a zsidókra nézve nagyon barátságos rendszabályokat kell életbeléptetni és ezeket megfelelő módon kihirdetni.

1902 április 9-én a többek közt ezeket írja Rotschild lordnak:

— Onnek nevezetes, ugyszólván egyedül (!) álló helyzete van mylord. Bevallom, hogy ezt eddig nem tudtam. Csak gazdag embernek tartottam. De az évek folyamán megismertem a hatalmát. Azt hiszem, Önön kívül csak nagyon kevesen ismerik ugy a hatalmát, mint én.

1902 augusztus 4-én ez kerül a naplóba:

— Ha Chamberlainnel nem sikerül a dolog, Olaszországban fogok kísér-

letet tenni. *Ehrenpreis* szófiai rabbi mondta nekem, hogy az olasz király érdeklődött a mozgalmunk ránt *Polacconád*, a szófiai olasz attasénál, aki zsidó.

Talán valami uton módon felhasználható ez a fiat il kis király, aki még semmi sem tett a halhatatlanságért

és aki érdekelve van a Földközi tengeren. A *Creuser*: Talán hozzáfértek Lombroso utján. A lángész és őüület című munka olasz zsidó szerzője.

1904-ben tényleg megpróbálta Herzl, hogy „felhasználja” a „kis királyt”. Január 26-án ezt jegyzi be a naplóba:

— Tegnapelőtt *Malvone* zsidó szenátornál voltam, aki tényleg maga vezeti a külügyi hivatalt, bár nem miniszter. Látogatásomat nem utasíthatta vissza, mert már voltam a királynál.

A Chamberlainnel folytatott beszélgetéséről ezeket írja Herzl:

— Különös véletlen folytán az előszobában találtam a délfrikai *Langermann* (bányaspekuláns). Gondoltam *Chamberlein* érdeklődni fog nál irántam és azt a jó tipet adtam *Lana germannak*, hogy

vallja magát cionistának.

Később találkoztam vele a szállodában; Chamberlein tényleg kérdészködött utánam s mély benyomást gyakorolt rá, hogy ez a délafrikai vállalkozó is az én embereim közé tartozik.

A vallomásokból kitűnik, hogy harminc évvel ezelőtt már hogy el volt adósodva a világ. Herzl minden államban a legbefolyásosabb helyen zsidókra talált, akik mindenütt zsidó érdekeket szolgáltak. A vezető körök vakok voltak. Ezért a vakságért minden nép fizetett. Csak most kezdődik az ébredés.

ATROCITÁSONK

— *A mi jó kívánságunk.* A „Hajdufid” szerkesztőség a zsidó kőrökből a következő névtelen levelet kapta:

„Hozzát sohászokodom Te Halhatatlan Egy! Könyörülj rajtunk és az egész népen, Védj meg minket most és mindörökké Amen!

Ezen imát a jeruzsálemi törabbi küldte 9 személynek, hogy az egész világon osszák szét. Aki nem küldi tovább 9 személynek, azt 9 napon belül irtózatás szerencsétlenség éri. Aki azonban továbbítja, annak teljesülni fog legfőbb kívánsága.”

Nem vagyunk ugyan babonások, de a szép imádságot kilencszer elmondottuk, nehogy szerencsétlenség érjen, azután kívántunk valamit, ez azonban már csak a jeruzsálemi főrabbit érdekl. Az imát nyomban leirtuk kilencszer s elküldtük a következő címekre: 1. Hájjas Iván Kecskemét. 2. Budavary László Budapest. 3. Eckhardt Tibor Budapest. 4. Lendvai István Cegléd. 5. Kadar Lehel Budapest. 6. Bonárd Ágoston Budapest. 7. Ford autógyáros Amerika. 8. Makra bácsi Nagyecsed. 9. Gróf Salm Hermann Wien.

Ugy hisszük, ezek kitűnő címek s az illető urak — masel und broche — megragadják az alkalmat, hogy ők is kívánjanak valami jót és szokatlanul különösöt...

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

Ihrázi trappista

és

ihrázi theavaj

legkiválóbb minőségben ismét kapható

Telefon 70. CSANAK JÓZSEF KRT. fűszer- és csemegeüzletében. Ugyanitt Hortobágyi Turógyár Ierakata.

Elpusztult visszhang és viruló legenda Tihanyban

Kiránduló hajóval a viharos Balatonon — Horribilis árak a tihanyi vendéglőben

(A Hajduföld tudósítójától.) A Duna Gőzhajózási Társaság ujabban nagy ambícióval dolgozik a balatoni hajózás fellendítésén. Ennek bizonyossága, hogy ujabban hetenként kétszer kiránduló hajók járnak végig a Balatonon a Keszthelytől Siófokig és vissza alig 50.000 koronáért áthajózáshatja a boldog vagy boldogtalan nyaraló az egész magyar tengert.

Keszthelyről reggel gyönyörű csendes időben indul a hajó, de mire a szigligeti öbölhöz ér a „Kisfaludy” gőzös, egyszerre hatalmas szelvihar kerekedik, nagy fehér tarajos hullámok kapják oldalba a derék öreg bárkát s egyszerre úgy ringatózik az egész alkotmány, akár egy kis bölcső. A vihar első jeleként — akármilyen humoros is — három-négy nő azonnal megkapja a tengeri betegséget s egy negyed óra múlva már a fenéken lévő szalon padjain egész csapat sápadt arcú, zilált külsejű hölgy heverészik. Hiába magyarázza néhány tengeri járt utas, hogy a Balatonon nem lehet tengeri betegséget kapni, ennek az állításnak nagyon is beszédes cáfolata a hajószalonban élénk viruló kép.

A hajó kirándulásnak azonban van egy sokkal kellemetlenebb része is. Hiába hirdetik ugyanis a DGHT. plakátjai, hogy a hajókon étterem van, a gyakorlat azt bizonyítja, hogy ez csak szép reklám. Bizony nem lehet ott kapni egy veszekedett sós kiflit sem, úgy hogy a Bogláron a hajó utasait öt perc alatt — míg a kikötéssel telt az idő — több mint 200 kiflit és zsemlyét vettek meg egy boldog pékinástól. Azonban két óraker — a tengeri betegek kivételével — ennek ellenére halálos éhesen érkezik meg mindenki.

És itt van a pokoli ravaszság. Mert Tihanyban úgy látszik a vendéglősök tisztában vannak ezzel s alaposan kihasználják az éhség-konjunkturát. Mindenekelőtt a kiszolgálás olyan gyalázatos, amelyet még némely debreceni vendéglősökben sem tapasztalt földi halandó. (Ez pedig nagy szó!) Az árak ezzel szemben egyenesen ijesztőek. Egy miniatűr rántott szeletért 30.000 koronát számítanak. A hal — egy kis adag — itt a nagy víz partján is 45.000, a sör 20.000 és így tovább egészen a 18.000 koronás fagyaltig.

Akinek ezek után kedve van hozzá, megtekintheti a „romantikus fekvésű Tihanyt”, ami valóban sok mindenért kárpót. Amíg a hegyet mássza a kiránduló társaság, hozzácsatlakoznak a kecskeköröm árus gyermekek s kórusba mondják, helyesebben éneklik a szépséges királyné aranykecskéiről szóló legendát. Közben ezer koronájával vesztegetik a kecskeköröm darabját.

Végre fent az apátság gyönyörű régi templomában előkerül a ciceróna, aki monoton hangon darálja le az ismeretét. Megmutatja a pompás régi 1700-ból való festményeket, a hatalmas főoltárt, amely unikum a maga nemében. Egy barát készítette ugyanis

néhány évtizeden keresztül. Az oltár fából készült, de családához hasonlít a márványhoz. A különös, érdekes festés titkát az oltárt készítő derék szerzetes találta fel, de mivel a titkot magával vitte a sirba, ma sem tudják utánozni pompás remekművét. Mellette ott áll a Jézus Szíve oltára, amely az egész világon az első ilyen oltár. A pápa ugyanis éppen a templom építése idejében rendelte el a Szent Szív imádatát s így itt állították fel az első Jézus Szíve oltárt.

Bent a sekrestyében pompás régi miseruhák kápráztatják a szemet, majd a cicerone levezeti az egész társaságot I. András király sírházához. A boltos terem falán semmi dísz, semmi pompa, csak egy egyszerű kőlap hirdeti, hogy ott fekszik egy király.

A másik király emlékéhez már eljönnek azok is, akik az apátság templomát nem óhajtották látni. Ez a kisdéd csoport is kiránduló, de zsidó. A kolostor emeletén ugyanis van két szoba. Ezekben töltötte utolsó napjait Magyarországon IV. Király és Zita királyné a szerencsétlen októberi napok után. Azóta a két szobát is mutogatják a kíváncsiaknak.

Bent a másik szobában, ahol a király annak idején a hercegprimást fogadta már áll a gyönyörű fekete márvány tábla rajta a következő aranybetűvel vésett szöveg.

„Itt töltötte a haza szent földjén utolsó napjait IV. Károly koronás királyunk hűséges hitvesével Zita királynéval.”
1921. okt. 26—31.

Az emléktáblát és a Károly király emlékére készített 16 mázsás harangot augusztus 15-én szenteli fel nagy ünnepe között a hercegprimás.

Végeztül a tihanyi visszhanghoz visz az út. A híres visszhangot ma már alig hallani. A szél is fúj ugyan, de mondják, hogy Tihanynak riadó leánya nem igen száll ki már a hegyek közül. Állítólag egy villát építettek a visszhang elébe, vagy az apátság temploma előtti fák nőttek túl magasra, de tény, hogy a kecske körmöt áruló gyerekek hangjára ma már nem jön felelet a hegyekből. Egy két érthetetlen szófoszlányt vernek csak vissza a sziklák. A gyerekeknek azonban így is jó üzlet, mert a családok kiránduló elé így is elébe állnak a régi kiáltással:

Tessék valamit adni a kiabálásért! És a kirándulók adnak is, mert hiszen ha visszhangot nem is, de kiabálást azt legalább hallottak.

Marschalkó Lajos.

Woerl-féle összes úti könyvek

BAKOSS LASZLÓ g. zd., akad. tanár: Gazdasági baromitenyésztés című műve 125 szöveg közötti és 32 színes ábrával, ára 150 ezer korona

J. TURGENYEV: Faust — Első szerelem legújabb 2 elbeszélése képhatós

CSÁTHY FERENC

EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T. Debrecen. Ferenc József-ut 8.

Bestiális apa rémtette

Elevenen ládába szögezte és a Hernádba dobta kislát

(A Hajduföld tudósítójától.) A közelmúltban, a legutóbbi esőzésektől erősen megdagadt Hernádból Kék község határában egy faládát fogtak ki, amelyben legnagyobb meglepetésre

egy ötéves fiúcska kaporodott, akit édes apja szögezte a ládába. A szennyes áradatban uszó faládát a község szelén lakó földművesek vonták ki a partra, akik a leszögezett ládában egy ijedt képű gyerekre bukkantak. A fiúcska látva a sok embert el-

sirta magát s nagy könnyhullások közepette a következőket mondta az elképedt embereknek:

— Mondtam edesapámnak, ne tegyen ládába...

Hosszas faggatás után elmondta a pöttöm fiúcska, hogy Abaujánadsdra való s edesapja egy napon minden további nélkül

beletette a ládába s azt leszögezve a Hernádba dobta. A bestiális apa kiténének kiderítésére megindult a nyomozás.

Kedden éjjel óriási vihar vonult el Debrecen felett

A villám belecsapott a fűtőház melletti új állami bérházba - Tizenhárom esetben hívták a mentőket

(A Hajduföld tudósítójától.) Kedden éjszaka háromnegyed egy óraker óriási vihar vonult el Debrecen felett, amely csaknem egy teljes óra hosszáig tartott. Délnyugat felől már az esteli órákban szokatlanul sötét fellegek gyülekeztek lassan, de jó ideig nem lehetett előre tudni, hogy milyen hatalmas égiháboru van készülődésben. Csak éjjel után félegykor dördült meg először az ég s ettől a pillanattól kezdve szakadatlanul csattogott, villámlott. A fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott. A fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott. A fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott.

Egyóraker aztán mintha dősszából öntötték volna, megindult az óriási zápor, amely pillanatok alatt hatalmas víztömegeket képezett a város utcáin. Sok helyen jég is volt.

Az égiháboru sok helyen okozott károkat az épületekben, sőt két ember meg is sebesült.

Az egyik villám ugyanis a fűtőház melletti új állami bérházba csapott s a villanyvezetékeken Moszior mozdonyvezető lakásába futott be, ahol a villanylámpa még égött. A szobában Moszior Izabella és Tető Gyuláné beszélgettek a fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott. A fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott. A fűtőház melletti bérházba becsapott, villámlott.

oszméletlenül esett össze a rémültől.

Ezután a mentőkért telefonáltak, akik azonnal kivonultak, de ekkorra már elmúlt minden veszély.

Az égiháboru másik sebesültje Lente Sámuel hajduzóbosszói gazdálkodó, aki az Eperkertbe akart menni. Utközben érte a vihar s ő a villám elől az ut szélére feküdt. Azonban egy villám a közeli fába csapott, azt kidöntötte s

a fa Lente Sámuelre esett és erősen megsebesítette. Lentét a

mentők a sebészeti klinikára szállították.

A nagy, sokáig tartó zápor következtében több ház pincéjét elöntötte a víz. Különösen az Alföldi Takarékpénztár palotájában ostromolt nagy károkat és a Széchenyi-utca 29. sz. házában, amelyeknek pincéiben olyan hatalmas víztömeg gyűlt össze, hogy a túszolták még

másnap hajnalban is dolgoztak a víz kiszívattatásán.

A vihar következtében egyébként kedden éjjel a mentőket és a tűzoltókat összesen tizenhárom helyre hívták.

FŐISKOLA

Az egyetemi ifjúság nagy bécsi kirándulása. A „Turul” Szövetség (Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajtársi Egyesületek Országos Központja) előnyös külföldi összeköttetéseinek felhasználásával lehetővé kívánja tenni, hogy szegénysorsú egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint azok hozzátartozói is igen minimális részvételi díj mellett megismerhessék Wien és környéke nevezetességeit. A tizenegy napig tartó kirándulás augusztus 21-én indul. — Részvételi díj: 520.000 korona. Érdeklődni lehet naponta 4—5-ig a „Turul” Szövetségben (Budapest, VIII. Múzeum-körut 6—6.) Jelentkezési határidő augusztus 10.

A Magyar Diákközügyi Bizottság július 20-án indította el IV. cik csoportját Párisba. A július 31-én induló csoport létszáma betelvélen, a Bizottság elhatározta, hogy augusztus 11-i indulással ismét indít egy csoportot Párisba. A csoport utitársa Budapest, Wien—Zürich—Páris (8 nap), Lausanne—Domodossola—Milano (1 nap), Desenzano (Gardató) Riva (1 nap), Innsbruck—Wien (1 nap) Budapest. Részvételi díj 2.780.000 korona. Jelentkezési határidő július 28. Jelentkezni lehet a Magyar Diákközügyi Bizottságnál, Budapest, Szentkirályi-utca 10. I. em. délután 3—4-ig.

MEGNYILT

a MAGYAR TÁVIRATI IRODA R.-TÁRSASÁG debreceni fiókja

RÁDIÓELADÁSI OSZTALYA

mint a Magyar Telefonhírművelő és Rádió Résztulajdonosok Társaság debreceni képviselete Debrecen, Kossuth-utca 53. szám a att Telefon 8-45

Raktáron tartjuk a legjobb gyártmányú hazai és külföldi egy- és többpompás készülékeket, valamint alkatrészeket. Árunk versenyképesek. Kedvező fizetési feltételek. Ár-járatlan kivanatra készíttünk és az egyes gépeket az érdeklődőknek működésükben kivanatra bemutatjuk.

Hölgyek figyelmébe!

Kelme, perzsa és smirna fonalak, továbbá az összes kézimunka-anyag, raktárkészlettel miatt olcsón szereshetők be

KRAUSZ GYULA

kézimunka és előnyomda üzletében Kossuth-u. 3.

HIREK

1926 július 29. (Csütörtök)

Prot. Márta. Kath.: Márta sz.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Változó, szeles, hűvös idő várható, helyenként esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 83.), Arany Angyal (Piac-u. 50.), Reménység (Csapó u. 24.), Sas (Hatvan- 70.), Booskay (Caeg- u. 22.), Tisza (Péterfia-u. 76)

— Az aradi magyarság vezérének ezüstmiséje. A Hajdúföld aradi tudósítaja jelenti: Lelkemelőden szép vasárnapja volt Arad magyar közönségének. Az ősi minorita templomban eszen a napon mutatta be ezüstmiséjét dr. Menoy Ferenc pápai prelátus, c. kanonok, az aradi egyházközség lánglelkű plébánosa. A jubileum fényét nagyban emelte az a körülmény, hogy XI. Pius pápa Őszent-sége engedelmével a főpap pápai díjában részesítette híveit. Az aradi magyar társadalom lampionos felvonulást, bankettet és színházi dísz-előadást rendezett a jubiléum tiszteletére.

— Új református leányiskola Kolozsváron. Kolozsvárról jelenti: A kolozsvári református egyházközség nemrégiben elhatározta, hogy egy új református leányiskola építését viszi keresztül. Az építkezés már meg is kezdődött. A kétemeletes iskola épülete ötödik millió leibe kerül.

— Eljegyzés. Szenttamási Szalánczy Ferenc nyírbogdányi földbirtokos a hó 26-án tartotta eljegyzését úv. Oberländer Lászlóné iz. Bodnár Ilona úrnóval.

— Egészségügyi regény a filmen. Igen kedves szórakoztató és a mellett tanulságos egészségügyi előadásban lesz része Debrecen minden jó és nemes ügy iránt érdeklődő közönségének július 30-án pénteken d. u. 4 órakor az Uránia mozgóban, ahol Hajdu vármegye és Debrecen iskolán kívüli Népművelési Bizottsága, valamint a Népművelési Titkárok Magyar Nemzeti Szövetsége rendezésével Pollermann Arthur népjóléti miniszteri osztálytanácsos fog előadást tartani. Az előadás egészségügyi tárgyú lesz, mozgó fénykép vetítése kíséretében, melynek keretében egyes betegségek, mintegy regény, illetve kisebb elbeszélések formájában lesznek ismertetve. — Az előadásra belépődíj nincs! Az előadás alatt ismertette lesznek a legújabb egészségügyi vívmányok is. A nagyérdeklődés folytán ajánlatos lesz a helyeket korai megjelenéssel biztosítani, mert az előadás pontosan fog kezdődni.

— 39-es hősi halottak üszörelése. A 30-es emlékműben a hősi halottakról elhelyezett névjegyzék még hiányos. Hogy az kiegészíthető legyen, felkértem a hozzátartozók, ismerősök, barátok stb., hogy Debrecen városból a világháborúba bevonult, hősi halált halt 39-es hősök nevét, születési és sorozási évét, illetőségi helyét, rendfokozatát, hősi halálának vagy elesésének idejét és helyét levelező-lapon Hajdúvármegye alispánjának Debrecen, Vármegyei háza sürgősen jelentsek be. 39-es emlékmű bizottság.

— Belföldi tanfolyam nyílik meg a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló intézet keretében augusztus hó 18-án este félhétkor. Beiratás augusztus 9-től 11-ig délelőtt 10-11-ig és délután 5-7-ig az igazgatósági irodában, (VIII. József-körút 6. I em. a. 8.), ahol előzőleg részletes tájékoztató is kapható.

A Nemzeti Nagytábor statisztikája

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kaposztásmegyeri cserkészjamboree a világ második legnagyobb táborává vált és hazánkban páratlan a maga nemében. 90 holdnyi területen 7400 cserkész táborozott két hélig 930 sátor alatt s ez a tény közigazgatási szempontból is számbajövő mozzanat volt, ugyanis

4 milliárdnyi forgalomtöbbletet jelentett az ország gazdasági életében.

Maga a bazárkor közel 1 milliárd koronát csalt ki a közönség zsebéből.

A gazdasági bizottság, mely Major Dezső parancsnok vezérlete alatt 111 embert foglalkoztatott, még a hajnali órákban is dolgozott. Az előkészítő plakátpropaganda 90 milliót emésztett fel. A propoganda arányaira jellemző, hogy a prospektus, melyet a táborozás előtt ingyen osztogattak, 1 vagon papírból (100 métermázsás) készült háromszázötvenzet példányban.

A gazdasági hivatal négy és fél mázsa tábori lapot hozott forgalomba.

Az élelmezés külön szenzációs adatokat rejteget. Naponta pusztán a tejből 5600 liter fogyott el. Kenyérből 4200 kg-ot, húsból 900 kg-ot és gyümölcsből 2000 kg-ot fogyasztottak a jól működő cserkészgyomrok. A csapatok szakácsai

2400 mázsa tuzelőt használtak el

és a sok ezer fiu szalmazsákjaiban 12 vagon szalma aludta édes álmait.

Az sem utolsó dolog, hogy a tábor közel

800 000 ember látogatta meg.

akiket naponta 10 omnibusz, 4 autóbuzs, 22 autó és 15 nagy hajó szállított a megyeri dombottra, ahol 2 hét alatt Magyarország ifjúságának s a magyar cserkészmozgalomnak hírt és megbecsülést szerző, legszebb napjai mulottak el. (2s-b.)

Ha egy vidéki szinigazgató mértéken felül költekezik és autózik...

Kényszeregyezési eljárás és csőd a szegedi direktor ellen

Szeged, július 28. A szegedi színház körül már hónapok óta dúlnak a harcok, amelyeknek vége az lett, hogy a tagok közül néhány

csődnéplési kérelmet nyújtott be Andor Zsigmond szinigazgató ellen.

A kérelem ügyében még nem is határozott a bíróság, amikor Andor igazgató kényszeregyezési eljárás megindítását kérte azzal, hogy másfél év alatt kifizeti tartozásait száz százalék erejéig.

A ma déli kényszeregyezési tárgyalás bővelkedett izgalomban.

A tárgyalás megnyitása után Tóth Imre dr. vagyonyfelügyelő terjesztette elő jelentését, amelyben a kényszer egyesség elutasítását kérte. Szerinte a színházi szezon olyan jó volt, hogy

nemcsak az adósságokat lehetett volna kifizetni, hanem vagyont is lehetett volna szereznie Andornak.

Ezzel szemben most semmi remény sincs arra, hogy hitelezőit ki tudja elégiteni.

Ezután a bíró Andor Zsigmondhoz intézett kérdéseket többek között, hogy

miért autózgatolt állandóan

és miért vásárolt magának és feleségének annyi ruhát. Az igazgató kijelentette, hogy az utóbbi időben nem is vásárolt semmit magának és családjának, autózni sem szokott.

A padsorokban ülő színháziak sorából zúgás hallatszott, mire a bíró figyelmeztette a hallgatókat, hogy üljenek csendben, különben kiírteti a zsufolásig megített termet.

Végül a törvényszék megszüntette a kényszeregyezési eljárást, mert nincs remény arra, hogy komolyan lehetne foglalkozni a kényszeregyezési ajánlattal.

Ugy látszik, Andor Zsigmondnak nincsenek sem rokonai, sem politikai elváratai Szeged magisztrátusában és törvényhatósági bizottságában, akik a jó színi évadot megtoldják kellő szubvenció százmilliókkal, s így az autózások és költekezések vége alighanem a csőd lesz, nem pedig moziengedély.

Honszerelem

Lehet az örömből: bú, mélységes, gyászos. Kitörő jókedvből: bánat, zokogásos; Nyílt virágszállból: hervadt, száraz kóró. Jéghideggé hűlhet az is, ami forró. Csillagragyogása, fénye is kihunyhat. Nagy, hatalmas lángra a szikra is gyúlhat. Jegyesek szerelme, hűvesek hűsége. Valhat gyűlöletre, valhat hüllenségre. Sőt megtagadhatja egymást szülő, gyermek... Amde gyűlöletre nincsen változása — S míg nem dönt a sírba a halál kaszája: Nincsen elmúlása — a honszerelemnek...
MAGYAR GYULA

— Ártalmatlan hadigázon dolgoznak Nemetországban. Berlinből jelentik: Az egyik helységben nagy feltűnést keltő kísérletezés folyik egy újfajta gáz előállítására körül. Vernéiküi új harc eszközeit akarják előállítani. A gáz hatása abban nyilvánulna, hogy lehetetlenné tenné a benne való mozgást, de testikart nem okozna. A kísérletezés állítólag kitűnő eredménnyel folyik.

— Gyermekekről keselyű. Baltimoréból jelentik: Egy keselyű lecsapott egy 7 éves gyermekre és elrabolta. Napok mulva a madár fészke körül megtalálták a gyermek csontvázát. A tragikus amerikai híradásból mindenesetre kiderül, hogy ott már beköszöntött a kánikula.

— Szerencsétlenség krumplihámogzás közben. Szerdán délután Kiss Józsefnek Csapó u. 45. sz. alatt lakos a veszőrához krumplit hámogzott. Munkaközben a régei szivbajban szenvedő asszony hirtelen összeesett, oly szerencsétlenül, hogy a kezében lévő kés keresztülzúrt a jobb karját. Azonnal telefonáltak a mentőkért, akik a szerencsétlenül járt Kiss Józsefnél beszállították a sebészeti klinikára.

— Villamos összedűlés Budapesten. Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt a Blaha Lujza-téren két villamos összeütközött. A két kocsi zsufolva volt utasokkal. A feldőlt villamosokból 7 sebesültet huztak ki és a két villamos is igen megrongálódott. Komolyabb baj nem történt. Az összedűlést két kocsi vezetőit kihallgatás után szabadon engedték.

— Fiumei Vásár augusztus 1-től 30-ig. Kedvezményes utazásra szóló igazolványok és jegyek kizárólag a MÁV. II. Menetjegyirodában. 50 százalékos vízumkedvezmény. Ugyanott az Embervédelmi Kiallításra szóló kedvezményes jegyek is kaphatók augusztus 25-ig.

— Befőttes üvegek legolcsóbban beszerezhetők Blattner és Szabónál. Kessuth utca 4.

— Tanításra elfogad gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat Kovács István tanár, Homokkert, Bujdosó-utca 13. sz. Szerényebb helyzeti családoknak mérsékelt díjak.

— Tűhőrgyártás, kirakatok tűrőzése, autók csiszolt üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 8-56.

— A kiallítást látogatók közül senki ne mulassza megtekinteni Szász László fogtechnikus (Deák Fő- u. 10.) általános feltűnést keltő fogmunkáit és legtökéletesebb fogsorait.

— „STEUA“ Köolajkereskedelmi Rt. tisztántul fiókja. (Irodahelyezés.) Értésítjük nb. üzleifeleinket, hogy irodahelyiségünket július 28-ával Ferenc József-ut 46. sz. volt Piac-utca helyezettük át. Új telefonszám: 13-23. Telep telefonszáma: 3-62. Távirati cím: „Petrol“ Debrecen. Steua Köolajkereskedelmi Rt. Budapest tisztántul fiókja.

MEGJELENTI

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
HATALMAS IRREDENTA VERSKÖTETE

„A VÉRES KARDOT KÖRÜLHORDOZOM“

Kapható a „Hajdúföld“ könyvszertárában (Piac-
utca 59. szám alatti) 4000 koronáért

MEGJELENTI

SAJÁT ÉS KÜLFOLDI GYÁRTMÁNYU

HARISNYÁK

KÖTÖTT KABÁTOK, MELLÉNYEK,
FÜRDŐ TRIKÓKAT A LEGOLCSÓBBAN
A LEGNAGYOBB VALASZTÉKBAN KAPJA

BENYATS EMIL FŐTÉRI ÜZLETÉBEN,
DEBRECEN, TISZA-PALOTA

Eladás nagyban és kicsinyben! Olcsón, jól csak első kézből vásárolhat!

Rádió-műsor. Július 29.

Budapest: D. e. 9.30 és 12: hírek... Debreceni Gyula előadása: „Az európai nő Keletafrikában és általában a néger nőkről”... 1. Mendelssohn: A szép Melusine, nyitány. 2. Offenbach: Ophéus az alvilágban, ábránd. 3. Verdi: Két ária a „Rigoletto” című operából. 4. Peer Gynt suite I. 5. Sappé: Ringel-Ringel Rola, Polka. 6:20: Rácz Dezső dr.: „A Reuter-ügynökség románc”. 7: Zsedényi Aladár előadása: „Nyelvünk, líránk és drámai költészetünk visszafejlődéséről”... 1. Mendelssohn: A szép Melusine, nyitány. 2. Offenbach: Ophéus az alvilágban, ábránd. 3. Verdi: Két ária a „Rigoletto” című operából. 4. Peer Gynt suite I. 5. Sappé: Ringel-Ringel Rola, Polka. 6:20: Rácz Dezső dr.: „A Reuter-ügynökség románc”. 7: Zsedényi Aladár előadása: „Nyelvünk, líránk és drámai költészetünk visszafejlődéséről”... Utána az író elénkeli és hegedűi sajtó szerzeményét dala... 1. Az én bánatomat csak az isten látja. 2. Kinyíllott a bicska. 3. Felednék, felednék. 4. Ejnye asszony az áldóját. 5. Haragszok a Juciká. 8:30: Kamarazene. 10:15: Régi operák est. Részletek a „Casanova”, „Szép Heléna”, „Eva”, „Drótosót”, „Cigányszerelem” és „Szulamith” című operétekből. Közreműködnek: Báthory Elza, Halmis János, Tihanyi Béla és Barna Izsó karnagy. 1. Barna Izsó: Casanova, a) A sátn felesége (Báthory Elza), b) Duett (Báthory Elza, Tihanyi Béla), c) Libapásztor (Báthory Elza), d) Párbaideuett (Báthory, Tihanyi). e) Tetetőkert a szívem (Tihanyi), f) Száz kihalál. Duett (Tihanyi, Báthory). 2. Offenbach: Szép Heléna. Páris belépője (Halmos János). 3. Lehár: Éva, Éva belépője (Báthory Elza). 4. Lehár: Drótosót. Jankó dala (Halmos János). 5. Lehár: Cigányszerelem, Zórika dala (Báthory Elza). 6. Goldfaden: Szulamith, a) Minden embernek odafönn az égben (Tihanyi), b) Szulamith kesergője (Báthory Elza), c) Kut és a vadmacska (Tihanyi, Báthory), d) Kol-Nindre (Halmos János). Kétföld: Bécs (531 és 5825) délután 5-6:30: Hangverseny. 8: Hangverseny. 10:30-12: Táncczene. Boroszló (416) délután 4:30: Hangverseny. Zenei mozaikok. 8:25: Hangverseny. Ária és air. Majna-Frankfurt (470) délután 4:30: Hangverseny. 5:45: Felolvasás. 8:15: Hangverseny. Königsberg (463) délután 4:30-6: Hangverseny. Novellák és anekdoták. 8: Monstrehanverseny. Lipcse (452) délután 4:30-6: Zene. 7:45: Schumann-est. 9-10: Vigortörténetek. München (485) délután 4:30-5:30: Quartett. 6:45: Schumann-est. Prága (368) délután 4:30-5:30: Sextett. Operettek. 6: Német leadás. 8:02: Hangverseny. Róma (425) délután 5: Hírek felolvasás. 5:30: Jazzband. 9: Mezőgazdasági hírek. 9:25: Hangverseny. London (365) délután 4:15: Teazene. 8: Táncczene. 7:25: Schumann-interpretáció. 8: Dalest. 8:30: Variet. 10:05: Dalok. 10:30-12: Táncczene.

A Szent Erzsébet Nőegylet és Szociális Misszió Társulat vasárnapi nagy nyári mulatsága a Nagyerdőn. Hirt adtunk vasárnapi számunkban arról a minden ízében kitűzőnek ígérkező nagy nyári mulatságról, melyet a két egyesület közösen rendez. Ismerve a rendező hölgyek agilitását, mindenre kiterjedő leleményes gondosságát, merjük állítani, hogy a nyár legjobban rendezett és élvezetes mulatsága lesz. Különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg a szépségverseny iránt, melyen csodás és igen értékes díjakkal tünteti ki a zsűri a legszebb hölgyet és a legszebb férfit. Lesz bazársátor, fonatós, ital, cukrasátor. Belépőjegy 5 ezer korona. A rendezőség ezúton kéri azokat a hölgyeket, kik szívesek voltak térszta, sütemény és torta-féléket felajánlani, hogy adományait a mulatság színhelyére vasárnap d. e. 10 órától (Lövölde melletti tisztás) kiküldeni kegyeskedjenek. Iskolakönyvek új és használt állandóan kaphatók. Használt tankönyveket veszünk. Antalffy József könyv- és papírkereskedése Szent-Anna- és Varga-utca sarok.

Hibaigazítás. A „Hajdúföld”, szerdai számába értelemzavaró sajtóhiba cűzött be. Egyik napihírünknek, melyben a róm. kath. plébánia hivatalnál történő személyi változásokról emlékeztünk meg, címe e helyett: „Kinevezések a piarista rendben”, így helyesbítendő: „Kinevezések a debreceni róm. kath. plébánián.”

A méz használatára gyümölcsöt befőzésnél. A gyümölcsök egyneműlykét sűrű szörpbe szoktuk eltenni tálra, amelyeket a feladott befőttek diszítésére használ fel az ügyes házi asszony, amellet, hogy kellemes íze miatt kedvelt csomagát is ad. Mily tulséges csomag az aromás mézben öltött dió, pöszmóta, aranyalma, narancs, citrom, görögdió és sárgadinnye, azt, aki így készült gyümölcsöt evett már, nem fogja elfelejteni. Vesszünk ugyanolyan súlyú mézet, mint amilyen súlyú a gyümölcs. A mézet egy kevés vízzel feltesszük forni; annyi vizet vegyünk hozzá, hogy le ne égjen forralás közben; miután viz nélkül könnyen megpirul a méz, vigyázzai kell reá; amikor felforrott, az elkészített gyümölcsöt bele dobjuk a forró szörpbe és addig főzzük, amíg szép üveges lesz. A diót megszűrve kalva 3 hétig vízben áztatjuk, naponta friss vizet öntve rá, a narancsot, citromot szeletekre felvágva 5-9 napig kell áztatni, a görög- és sárgadinnye hóját ecetes vízzel forrázunk le, mielőtt a forró szörpbe megfőznénk. Amint a gyümölcs már szép üvegesre főtt, a szörpöt levesszük a tűzhelyről és félreállítjuk; másnap a szörpöt leöntjük a gyümölcsről és felforraljuk; a forró szörpöt azután ráöntjük a gyümölcsre. Ugyanígy járunk el harmadnap is, amikor egy csipetnyi salicylt tisztaszeszben feloldva teszünk a kész sűrű befőtt tejére és azon melegen leköltöztetve, melegtartó ruhával letekarjuk és így hagyjuk kihűlni. Mily nagy az öröme aztán a házi asszonynak, amikor a szebbnél szebb narancs-, dinnyeszerelemmel diszített a vendégeinek feladott befőttöt és elősmérő, dicsérő szavakat kap érte.

Hirdessen a Hajdúföldben.

SZÍNHÁZ

Mozgószínházak közleményei: Csütörtök — Július 29

Két slágert egy előadásban? I. „Az európai asszony”. Filmregény 6 felvonásban, a főszerepben Corinne Griffith. Egy szerelmes asszony története, aki a fény, pompát, nagy nevet ott hagyja a szülőföldjén. Corinne Griffith ebben a darabban szinte észrevétel nélkül hat, leegyszerűsített játékkal, az érzelmek mesterkéletes kifejezésével, arcának pillanatnyi elborulásival, egy-egy megrögzött mosollyal, ajk-szögletében húzódo mosollyal, egy szóval olyan elmélyült művészettel, amely ritkítja parját. II. „A két csirkefogó”. Vigjáték 6 felvonásban, amelyben a közönség kedveltjei Zoro és Huru kacagtatják meg a nézőket.

Ké: attrakció egy előadásban: I. „Hol voltál az éjjel”. Színmű 8 felvonásban, a főszerepben Eleanor Boardman és Conrad Nagel. Egy szerelmespár története, akik a sors mostoha viszonyai miatt nem lesznek egymásé. A fiu, hogy régi szerelmét magából kiábrándítsa, évek múltán, amikor először találkoznak rossz szímben tünteti fel a fiatal asszony előtt, hogy annak családi békéjét meg ne zavarja. A két főszereplő nehéz szerepét valódi mély érzéssel és művészettel játssza meg. II. „Csempészanya”. Történet egy hős kis leányról 8 felvonásban, a főszerepben Marion Davies. A szép fiatal leány, aki az ősvadon közepébe kerül, jó utra téríti egy bűntanya vezérét és társait. A film rendezője poéta ember, mert bőséggel kihasználja a film adottságait arra, hogy hangulatos, költői képet varázsoljon elénk.

Jönnek: „O lac” Conrad Veidttal, „Barra-Karrak” és „Szeretlek...” Liane Heiddal.

Meteor-mozgón Csütörtökön „A halál megváltója” Nagy attrakció. Harry Piel a főszerepben és „A mókás kapitány” Chapinnal. Előadások 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

A Magyar Uszó-Szövetség kongresszusa Debrecenben

A Magyar Uszó-Szövetség Tiszta-Eszak kerülete július 30-31-én és augusztus 1-én rendezi meg az országos uszókongresszust Debrecenben. Ugy az előkészületekből, mint pedig a nevezésekből már előrelátható, hogy ez a kongresszus minden eddigig felül fog múlni. A vidék uszósportja az utóbbi években olyan hatalmas fejlődésen ment keresztül, hogy már elérte a főúros szintjét is, sőt sportszempontból ez a verseny az összes főúrosi versenyeket felül fogja múlni. Minden számára a vidék első klasszisa nevezett. Pl. a 100 m. gyorsusság mezőnye olyan gárdát állít starthoz, amely még egy nemzetközi uszóversenynek is megfelelő. Itten a szegedi Wannie a favorit, aki a kerületi bajnokságban 104 mp kitűző időt mutatott, azonkívül Tóth (OTK), Fehér II. (JÖSSZE), Tóth K. Barna (JÖSSZE), Szesztay (MESE) stb. fognak a helyezésekért küzdeni. A 100 méteres hátúszásban indulnak Ulrich (CSAK) és Horváth (MESE). A 100 méteres mellúszásban indulnak Weller (Esztergom), Farkas (Jászapáti), Huszár (CSAK), Szigeti (BTE), Földes (MESE) stb. 400 méteres gyorsúszásban Fehér II. (JÖSSZE), Winnie (SZUE) is beneveztek. 8x100 m. vegyes staféta-ban a MESE-SZUE párharc lesz. Esélye van még a CSAK-JÖSSZE és BTE csapatának. Ennél a paraszámai is láthatjuk, hogy milyen heves, de egyben nyívesak lesznek a küzdelmek. Az esélyek és nevezések ismertetését holnapi számunkban folytatjuk.

A kongresszusi uszóversenyeken a rendező-bizottság azt az újítást vezet be, hogy a legolcsóbb hely is ülőhely lesz. Miután pedig csak mérsékelt számú jegyek adatnak ki, ajánlatos azokat előre biztosítani.

A versenyre a szép tiszteletdíjak felajánlása állandóan folyik. Eldig a következők küldték tiszteletdíjat: A vármegye részéről Pákozdy Sándor alispán, dr. Miszti Károly tiszti főgyógyász, Kovács Gyula és neje, Zöld József, Blattner Gyula pénzügyadományoztak. Helyi Vasút Rt. 1 millió, Alföldi Takarékpénztár 300.000 koronát, Hitelintézet 50.000 koronát.

Megalakult a Magyar Professzionista Labdarúgók Szövetsége. Hosszas vajadás után végre az erkölcsileg teljesen lezülött labdarúgósport eljutott abba a stádiumba, amikor már a labdarúgással foglalkozók, úgy a vezetőség, mint a játékosok nyíltan, minden álszemérem nélkül fogják felvenni azokat az összegeket, amiket eddig amatőrügük hangoztatása mellett suba alatt vettek fel. Természetesen ez csak tökérs egyesületekben volt megoldható, a labdarúgás sportját azok legnagyobb száma léka mint eddig is, ezután is csak kedvtelésből fog sportolni. Összesen 23 egyesület van, amely részben részvénytársasági vagy szövetségi, részben százalékos alapon szervezik meg professzionista csapatukat. Ezek között csak három

Gyászoló felek figyelmébe! CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT II III ÉRTESÍTÉSE III II Egyszerű temetés felnőtt részére: 200 cm. hosszú koporsó, szemfedél, párna, kántor (stóla), fejfa (kereszt), sirásás, kétlovas gyázkocsi: 750.000 kor. Diszes és legdiszesebb temetések választás szerint mindég a legmérsékeltőbb áron. — Minden temetkezési cikkekből dus, nagy választék. — Tisztelettel CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT Kossuth-utca 8. — Üzleti telefon 381. — Lakás: 57.

Világhírű Fordson-traktorok és Ford-autók autorizált képviselő, nagy alkatrésztár, javító műhely Magyar Mezőgazdák Szövetsége Hunyadi-utca 13. sz.

vidéki egyesület van: a két SzAK és a DVSC. A DVSC százalékos alapon akarta csapatát szerepeltetni, azonban még kétséges, hogy vajjon tényleg a profi-ligában fog-e szerepelni, mert állítólag felsőbb helyről jött nyomás következtében kénytelen lesz a profialkulattól visszalepni. Ez lenne a sorsa a fővárosi Testvériségnek is. Az első ligában 10 egyesület fog résztvenni, az Újpest (UTE), a Hungária (MTK), Kispest (KAC), a III. ker. FC (III. ker. TVE), a Kőbánya (Törökvt), a budai 33-asok (33FC), a Budapesti Vasas és a Ferencváros (FTC), a hátralevő két hely még nincsen beírtva, itt erős küzdelem folyik a bejutásért az összes többi egyesület között.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0'0072 35

Zürichi árszámok:

Budapest 0,0072 35 Berlin 122,95, Newyork 516,70 London 2512,75, Párizs 13.—Márió 16,52^{1/2}, Prága 15'29^{1/2}, Belgrád 9,13, Szofia 3,75^{1/2}, Bukarest 2,35 Varsó 57,50, Párizs 78,07, Hollandia 207,60, Brüsszel 12,97

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347,025—349,025, belga frank 174.—1840, cseh korona 2113.—2193, dán korona 18,910 18,970, dinár 1264.—1264, dollár 71,75—71,475, francia frank 1750—1850, hollandi forint 2860—28800, lengyel zloty 7800—8100, leu 824—336, leva 513—516, lira 2300—2400, német márká 16,992—17,042, osztrák schilling 10,096—10,135,5, norvég korona 15,650—15,685, svájci frank 13,825—13,875, svéd korona 19,105—19,165.

Gabonatőzsde

A készrúpiac az üzleti tevékenység szintén jelentéktelen s mivel a kínálat elénkúló, az irányszat fokozatosan gyengül. A tőzsdei oldalon a 77 kg-os búzát 357—366.000 koronával jegyezték származás szerint.

A rozsiacian a külföldi érdeklődés megcsappanása miatt az irányszat lanyhul. A rozs métermázsját budapesti paritásában 225.000 koronával jegyzi.

A liszt- és őrleményiacian a helyzet változatlan. Hírek szerint rövidesen piacra kerül az új őrési liszt is. Az irányszat továbbra is tartó, jellehet a gabonaműveknél az utóbbi időben történt olcsóbbodás indokolta tenré a lisztárak mérséklését.

A termények piacán a forgalom minimális, mert új áruban gyenge a kínálat, tavalyi áru pedig egyáltalában nem kerül a piacra. Az új árpát 20000 koronával jegyzi. A zab nevéges ára 270.000 korona, a tavalyi tengeri budapesti paritásában 260.000 koronával keresik. Elenkebb érdeklődés tapasztalható már a csúves tengeri iránt is, azonban a felajánlott 120.000 koronás árnyót a piac nem akceptálja.

A magpiacian a forgalom egyelőre jelentéktelen, azonban rövidesen élénkebb forgalomra számíthatnak, mert a külföldi kereslet napról napra élénkül.

Allatvásár

A ferencvárosi nyílt sertésvásáron lanyha volt az irányszat. Árak: zsirgerítés öreg Ia 15—15,8, IIa 14—15, fiatal nehéz 15,7—16,3, könnyű 13,5—16,2, szedett közepes 15—16, süldő 18 ezer korona élőszul kg-ként. — A végőhídi zárvásár árai: szalonnás félszertés 19, szózt szalonna 18,5, lehozott hus 19—21, zsir 22—22,5 ezer korona. — A borjuvásáron az árak élőszul kg-ként 500 koronával emelkedtek. Az elsőrendű borjuért 13—14, kvételesan 14,5, a másodrendűért 12—12,5 ezer koronát fizettek kg-ként.

FESTÉKEK

a legjobb színekben a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN

festéküzlet Piac-utca 10. Bikkával szemben

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Szerényen butorozott szoba kiadó, esztelen teljes ellátással. Rákóczi 54, Tóth 737
Különbejáralt utcai butorozott szoba aug. 1-re kiadó Török Balint 25 711
Lakásere. Egy szoba, előszoba, kis konyha, magas földszint, villanyal, olcsó lakbérrel, csinos kis lakás, elsőrendű 2 szobás egézséges, tiszta lakással. Timár-utca 17 756
Félkörös, lonyhás lakást keresek aranyparitások bérért. Cím Szabó, Kossuth u. 4. szám, üvegszűzlet. 786
Butorozott udvari szoba központban aug. elsejére kiadó. Hüvelyes 6. 790
Utcai szoba esetleg ellátással kiadó. Hatvan-utca 70. I. em. 791
Egy vagy két butorozott szoba kiadó Király-utca 5. Telefon 961; 794
Butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Arany János 11 796
Butorozott szoba, előszoba bejárattal elsejére kiadó. Széchenyi 18. Első lakás. 798
Öt helyiség lakásnak és bármilyen célra megfelelő átadó. Cím a kiadóban,
Piac-utca 77. 2 különbejáralt butorozott szoba augusztus 1 és 15-től kiadó. baloldali emelet.

Ajánlat

Tankönyvet elad, vesz becsértel Harmathy könyvkereskedése és antiquariuma, Fűvészkert-utca 14.

Festékek, lakok, firnisz, zománcok, legfinomabb szoba padlólakok legolcsóbban kapható Klein Vilmos, Arany János-utca 10., udvarban. 224

Aromás, zamatos kávét Király tüzletében vevő előt porkölök. Dégenfeld tér 11. szám.

Előny kávé mégis a legjobbak! Olcsó kiadós. Kiválóan zamatos.

Koronajáradék és aranyjáradék letéjgyeget és zálogleveleket vesz dr. Balázs bank, Piac 89 714

Alkalmi utcai, házi női ruhákat tisztít, fest kifogástalanul Wacha, Simonffy 55 (3)

Varrónő, ki női és gyermekruhák varrásában perfect, elsőrendű szalonban tanult, nagy gyakorlattal, házakhoz ajánlkozik napi 50.000 koronáért. Vidékre is elmegy. Reflektálók címüket a kiadóhivatalba sziveskedjenek beadni. 727

Intelligens, finom lelkületű középkorú úri nő anyahelyettesnek, házvezetőnek vagy gondozónak elmenne, esetleg birtok a, tanyára Cím a kiadóban. 735

Elepen 90 katasztrális tanyásbirtok kiadó, Varga utca 25 726

Mosni vasalni, minden házi dologra megyek. Görbe-utca 15. sz., első ajtó. 758

Paplant varni házhoz megyek. Meghívást „Paplan” jellegére a kiadóba kérek. 760

Úri családnál kifizető ebédkoszt kapható kihordásra Darabos-utca 56 761

Fehérnemű himzést, aszurozást olcsón vállalom. Teleki-utca 96, hátul az udvarban. 793

Teljes ellátásra iskolás lánykákat felvállalom. Cím a kiadóban.

Kereslet

Hatvanöt millió korona adóhátralék behajtására végrehajtót keres a mikespércsi ref. egyház. 763

Megnyit a TURUL VENDÉGLŐ

Szentanna és Kandia-utca sarkán!

MAGYAR ÁLTALÁNOS FORDÍTÓ IRODA
mint a belügyminiszterium fordítóosztályának felvevő helye
(Debrecen, Kossuth-utca 53. szám)

méltányos áron vállalja bármely nyelvű

okmányoknak vagy iratnak lefordítását és hitelesítését!

Köztisztviselőknek, hadirokkantaknak, özvegyeknek, árváknak kedvezmény!
Költséget takarít meg, ha fordítási ügyben hozzánk fordul!

Állásnévkönyvek rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Öt ezer korona költség beküldése ellenében eseterként értesítjük a hozzájuk beérkezett üresedési helyekről. „Keteer” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Évek óta Piac-utcán fentálló ingatlanforgalmi iroda (Inajdonos keres társat), aki maga is tevénykedne Cím a kiadóhivatalban 749

9—10 millióval biztos üzlethez, közreműködéssel társat keresek. Cím a kiadóban 742

Négyszobás családi házat keresek bérbe. Cím a kiadóban 783

Zongorát, rövidet, jókarban, esetleg Panninát megvételre keresek. Ajánlatok Halmos állatorvos Török Balint-utca 20 alá kéretnek. 755

Ögyes minden szobalány sugusztus 1-re felvételük Bahunek táblabíró, Komlóssy-ut 4 754

Bérbe veszek 100—150 katasztrális hold buzatermő tanyás birtokot. Cím a kiadóban. 769

Egy jó munkás borbélyegéd fiksafizetéssel vagy koszt kvartélyal azonnal felvételük Uzonyi Lajos borbély- és fodrászüzletében Hajduböszörmény, Újvárosi-utca. 788

Faraktérben szolga felvételük, akinek felesége tkarítást vállal. Wesselényi tér 12. Brúnn. 792

Német nyelvmestert vagy nyelvmesternőt keresek heti 3—4 órára. A katonai németnyelvhöz értők előnyben. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérem. 797

Eladás

12 személyes ezüst eladó, vasárnap d. e. 10-től 1-ig. Cím kiadóban 739

Eladó tizedes mázsa, borona, vetőgép, tengermorzsoló, használt és új szekerek, kidolgozott dísznőbőrök és egy jókarban levő bőrfedeles hintó. Király utca 9. szám. 746

Eladó könnyű székér löszerszámok, ebéd- és szobabutorok. Kétma om-utca 15 750

Lófogó tengeri eladó, kettő mázsa, Kálvinter tizenegy. Dr. Czitrovsky 762

Egri István Hajduböszörmény VII. tized, Turó-utca 275, számú házasa udvara örök áron szabadszóból eladó. A venni szándékozók keressék meg Hajduböszörmény, az állomás mellett van. 785

Eladó egy tóhoz való kis féderes kocsi. Oza pék, Nyíás-telep! 789

Eladó úri vagy hölgyfodrászatnak megfelelő berendezés, üzleti üvegállványok, kirakatszekrény. Cím a kiadóban.

Vegyés

Vasárnap délelőtt a nagyerdei strandon egy férfi karikagyűrűt elveszett. Megtaláló jutalom ellenében Kossuth utca 53. sz. alatt adja le. 758

Poloska

sváb, tetű, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSZER — amellyel felelősséggel és megbízhatatlan vállalja a féregirtást és lakások vizsgálatát helyben és vidéken. Poloska és féregirtószert kapható

Nánássy István

Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

Mint a bomba

ugy hat a debreceni asszonyoknál az a hír, hogy női divat-árakat legjobban és legolcsóbban SCHÖN ARTHUR divat-áruházában, Csapó-utca 4. sz. a. vásárolhatunk. Itt van legszébb választék ruhaszövegekben, vászncokban és fehérneműekben.

5.000

négyszögölnyi prima talaju kert, zöldség, gyümölcs, szőlő és virágkerítés, vívezetékekkel, gazdasági épületekkel, kutakkal, kertész- és úri lakással Széchenyi-ut 21. sz.

eladó

Értekezhetni ugyanott.

Kiváló Libándy

Péterfia-utca 4. szám.

Ablaküvegezés

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses üdömására hinni, hogy 25 év óta fennálló vállalatomat megnagyobbitva, mindenféle építési üvegeztést legolcsóbb napi áron lelkii méretemen és pontosan elvégzem. Vidéki meghívásra személyesen elmegyek. Köszöneteket díjmentesen eszközölök. — Teljes tisztelettel

Nagy József

építési üveges Debrecen, Wesselényi-tér 2. Bábaképezdével szemben
Telefon 975

BUTOROKI

elismerten legjobb minőségben, eredeti gyári áron szerezhető be a

Debreceni Faipar R.-T.

városi üzletében

Király-utca 4. szám.

Kedvező fizetési feltételek!

Menjen

Debrecenben bármely házba, hol szép fűrdőszobát lát, ezt biztosan FÜLÖP MIKLÓS bádogos és szerelőmester készítette.

Lásson

Debrecenben vízvezetési, csatornázási kifogástalan munkát, az biztosan FÜLÖP MIKLÓS mesteri munkája.

Vegyén

fáradságot, maga keresse fel Csapó-utca 3 alatt FÜLÖP MIKLÓST és kérjen díjtalan költségvetést.
Telefon 917.